

2. Streszczenie

Koncepcja autorskiego kuratorskiego projektu wystawy zaprezentowanej w pawilonie polskim podczas London Design Biennale 2018 opiera się na wyeksponowaniu znaczenia przedmiotów i kontekstu, w jakim funkcjonują. Wpisuje się w temat przewodni London Design Biennale 2018: *Stany Emocjonalne* (ang. Emotional States). Projekt prezentuje szerokie spojrzenie na polską codzienność dziesięciu minionych dekad oraz zaskakujące, proste i nieoczekiwane rozwiązania, przyjmowane często w warunkach konieczności, niezbędności i wyjątkowości momentu historycznego. Instalację dopełniają rysunki, archiwalne zdjęcia i kadry filmowe, objaśniające dlaczego to właśnie te przedmioty budzą w Polakach silne uczucia.

Wybrane przeze mnie przedmioty nie są ikonami dizajnu, wręcz przeciwnie, niektóre są ucieleśnieniem anti-dizajnu lub prowizorycznego podejścia do tworzenia rzeczy i ich wykorzystania. Jednak – często w przeciwieństwie do obiektów ikonicznych - używano ich powszechnie, w sposób praktyczny i funkcjonują do dziś w świadomości polskiego społeczeństwa.

Wystawa podczas której zaprezentowano dziesięć wybranych przedmiotów zbiegła się w czasie z setną rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości. Trudno było o lepszy moment do prezentacji za granicą związanych z Polską artefaktów stulecia.

Do zobrazowania hipotezy o zmienności znaczenia przedmiotów posłużyły ich trójwymiarowe repliki przedmiotów, przypominające surowe prototypy, które przed chwilą opuściły modelarnię i czekają na wykończenie, dobór materiałów i kolorów. Kontekst historyczny i społeczny obiektów został widzom przedstawiony w tle, na planszach prezentujących zdjęcia z epoki i ilustracje, opatrzonych zwięzłym faktograficznym opisem. Postawiony przed zadaniem skompilowania kontekstu z obiektem widz sam miał odpowiedzieć na pytanie co sprawia, że jedne przedmioty posiadają większą, a inne mniejszą wagę. Przedstawienie kontekstu polskiej historii miało pokazać Brytyjczykom, że nasz kod kulturowy znacząco różni się od anglosaskiego. Momenty w historii i idąca za tym stylistyka przedmiotów codziennego użytku, kiedy te kody stawały się tożsame, najdobitniej pokazała niezaprojektowane, wynikające z sytuacji znaczenia rzeczy.

W niniejszej rozprawie rozwijam i opisuję treść i znaczenia poszczególnych elementów złożonej z nich instalacji oraz analizuję proces projektowy, który doprowadził do jej powstania.

3. Abstract

This dissertation describes curatorial project of an exhibition which I have designed as a response to an open call announced by Adam Mickiewicz Institute in Warsaw. The installation was presented in the Polish Pavilion during London Design Biennale in September 2018. The concept of the installation is based on revelation of the variable meaning of things, according to the context in which people arrive at them. Other issues impact this context: place, time, language domain and culture. The theme *Emotional States* was key to selection of ten objects chosen from sentinels to the most emotional events in recent Polish history.

The items chosen resonate strongly with the Polish psyche, but as emblems, not necessarily obviously or rationally linked to the events they accompanied. Moodboards put these objects into historical context, combining drawings, archival photographs and stills from films. The installation tells international viewers why these everyday items arouse strong feelings and explains their association with collective Polish euphoria, joy, anger or despair.

The items I have chosen are not icons of design, on the contrary, some are the embodiment of anti-design or a makeshift approach to creating things and using them. However - often in contrast to iconic objects - they were widely used, in a practical way and still function in the minds of Polish society. The exhibition during which ten selected items were presented coincided with the centenary of Poland regaining independence. It was hard to find a better time to present abroad artefacts of the century.

The project investigates the phenomenology of inanimate witness to human emotion. Today, in an era of intercontinental migration, it is still – and perhaps increasingly – necessary to decrypt the meaning of things in order to be familiar with the cultural codes of a given community or nation. This installation shifts the question of identity away from matters of form to focus on emotions and meaning. Each object is presented as a generic model, given the status of a cultural symbol. They are reminiscent of prototypes awaiting the final touches, such as texture, material and colour.

In my dissertation I develop and describe the content and meanings of each of the components of the installation and describe the design process that led to its creation.